

Demonul și Păsările

Viorica Buică

Galeria Prometheus, deja o referință în peisajul cultural bucureștean prin calitatea proiectelor artistice prezentate, găzduiește până în 27 aprilie expoziția tânărului pictor Alexandru Niculescu. Absolvent în 2002 al Universității Naționale de Arte din București, clasa profesorului Sorin Ilfoveanu, Alexandru Niculescu a participat la mai multe expoziții colective. Demonul și păsările, expoziție deschisă pe 1 aprilie, este prima personală.

Împătimit al picturii într-o perioadă în care mulți artiști aleg zone mai noi ale vizualului (fotografie, new media etc.), Alexandru Niculescu reușește să se impună printr-o viziune plastică deosebită, prin forța manipulării culorilor. Picturile sale evocă forme halucinante, care se conturează și apoi se topesc sub presiunea unor tușe puternice, generatoare ele însele de sens. Păsările figurate ale tânărului artist nu se înscriu într-o poetică ascensională ce tinde spre angelic, ci sunt transferate într-un registru chtonic. Contorsionate într-un zbucium al limitelor, aceste ființe par a se afla într-o continuă metamorfoză, deseori tenebroasă. Lipsite de emanația spirituală a zborului, păsările sunt investite cu esență demonică prin desfășurarea bogăției unei palete cromatice fantastice. Culorile lui Alexandru Niculescu sunt spectrale, contemplarea unei picturi transformându-se într-o veritabilă incursiune în fabulos.

Artistul nu se limitează la a umple suprafețe largi și contururi ondulate cu tonuri provocatoare, ci, ca o marcă a picturii sale, de cele mai multe ori activează suprafețele prin semne, prin tușe nervoase disperate care valorizează culoarea inițială. În lucrări ca Micul demon sau Pasărea mării, ritmul înșiruirii tușelor devine violent și generează o accelerare excesivă a imaginii. Soluțiile găsite pentru sugestia de palimpsest sunt variate: inserarea unor bucăți de hârtie pictată (în lucrarea Visul demonului), procedeul raderii culorii (în lucrările Urma mării păsări și Abisul), suprapunerea unor tușe foarte groase (în lucrarea Dies irae) sau diluarea culorii, ceea ce duce la un efect special de material corodat.

O parte din păsări, surprinse într-o încordare extatică, ating forme abstracte prin pensularea culorii în straturi. Altele posedă farmecul irealității tocmai din grija artistului de a aplica în tipare diafane culoarea, așa cum se întâmplă în Marea pasăre. Figurarea demonului revine în aproape toate imaginile, proteica, uneori inserată fragmentar în corpul păsării, care ajunge, în lucrarea Aripa, de exemplu, să aibă o aripă care seamănă cu o secure. Există ceva neliniștitor în profilul tăios și brutal al demonului, accentuat prin furtuna tentelor. Uneori, ca în Grădina Demonului, acest element al registrului nocturn intră într-o relație antitetică: pe de o parte potențează oniricul răvășitor, iar pe de altă parte sugerează, în consens cu un verde puternic, repaosul profunzimii materne. O anumită instinctualitate a gestului, tematica fantastica inedită, dar mai ales concentrarea energiilor cromatice sunt liniile definitorii ale picturii lui Alexandru Niculescu, un artist la început de drum.